

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ
З ТЕХНОЛОГІЙ
5-9 класи НУШ**

Нормативна основа: наказ МОН України від 04.05.2026 № 722 (чинна редакція); Державний стандарт базової середньої освіти; практичний путівник МОН «Технологічна освітня галузь: як оцінювати в НУШ» (2025); чинні модельні навчальні програми «Технології» для 5-6 та 7-9 класів НУШ.

Предметні критерії конкретизують загальні критерії наказу МОН № 722 для проєктно-технологічної діяльності. Оцінюється не тільки готовий виріб, а весь шлях від виявлення потреби й задуму до планування, добору матеріалів і технологій, безпечного виконання, випробування, презентації та рефлексії.

ВАЖЛИВИЙ НЮАНС ГР. Державний стандарт технологічної освітньої галузі містить 4 групи обов'язкових результатів: (1) втілення задуму в готовий продукт; (2) творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва; (3) ефективне використання техніки і матеріалів без шкоди довкіллю; (4) турбота про власний побут і задоволення потреб. Водночас актуальний практичний путівник МОН для підсумкової фіксації поступу об'єднує їх у 2 групи оцінювання: ГР1 «Процес виконання проєктної роботи» та ГР2 «Результат проєкту / готовий продукт». Саме за цими двома ГР нижче подано 12-бальні критерії.

1. ЗАГАЛЬНІ ПРЕДМЕТНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Під час оцінювання враховуються п'ять інтегрованих показників наказу № 722: когнітивні процеси, навчальна діяльність, самостійність, комунікація та взаємодія, частота й стабільність вияву умінь. Для технологій особливо важливі проєктне мислення, технологічна культура, безпечна робота, точність, функціональність, креативність, екологічність, ощадне використання ресурсів, співпраця та здатність удосконалювати продукт.

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
1 / початковий	Розпізнає окремі матеріали, інструменти або етапи роботи лише після підказки; уявлення про технологічний процес фрагментарні.	Виконує одну просту дію лише після показу; не утримує послідовність операцій, часто потребує зупинки й повторного інструктування.	Потребує постійного супроводу; самостійно не організовує робоче місце й не приймає технологічних рішень.	Відповідає коротко після спонукання; у спільній роботі бере участь епізодично.	Уміння проявляються лише в окремих, максимально знайомих ситуаціях.
2 / початковий	Розпізнає знайомі матеріали, прості інструменти й окремі правила безпеки; частково розуміє призначення операцій.	За зразком виконує частину нескладної операції; припускається суттєвих неточностей, потребує частих підказок.	Працює лише за детальною покроковою інструкцією та контролем.	Може виконати призначену роль у парі після прямої вказівки, але майже не ініціює взаємодію.	Навички виявляються епізодично та нестійко.
3 / початковий	Відтворює окремі відомості про	За зразком виконує прості технологічні операції,	Після пояснення здатний виконати	Формулює просте пояснення своєї дії,	Уміння проявляються час від часу у типових

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
	матеріали, інструменти, технології, називає кілька етапів проєкту.	може завершити невелику частину виробу з допомогою.	окремий етап, але потребує контролю безпеки й послідовності.	долучається до спільної роботи за підтримки.	ситуаціях.
4 / середній	Розуміє призначення основних матеріалів та інструментів, розпізнає просту потребу або проблему, називає етапи виконання.	Виконує типову практичну роботу за алгоритмом; дотримується основних правил безпеки з нагадуванням.	Частину роботи виконує самостійно, звертається по допомогу на складніших етапах.	Пояснює простий вибір матеріалу чи способу дії, виконує визначену роль у групі.	Уміння виявляються переважно в знайомих ситуаціях, але ще нестабільно.
5 / середній	Встановлює прості зв'язки між властивостями матеріалу, інструментом і способом обробки; розуміє критерії якості.	Працює за планом, виконує типові операції, може виправити очевидний дефект після підказки.	Самостійно організовує просту частину роботи, але потребує ситуативної підтримки під час вибору рішення.	Висловлює пропозиції, погоджує дії з іншими, дотримується правил командної роботи.	Навички в типових ситуаціях проявляються періодично.
6 / середній	Пояснює вибір простого конструктивного рішення, матеріалу чи технології, визначає очевидні ризики та способи їх уникнення.	Самостійно виконує більшість типових операцій, дотримується технологічної послідовності, проводить просту перевірку якості.	Потребує допомоги лише на окремих етапах; здатний коригувати роботу після зворотного зв'язку.	Підтримує робочий діалог, виконує свою роль у команді, презентує основний результат.	У знайомих ситуаціях уміння проявляються достатньо регулярно.
7 / достатній	Аналізує потребу, добирає інформацію, порівнює варіанти, обґрунтовує матеріали та технології з урахуванням властивостей і призначення.	Планує та послідовно виконує проєктну роботу, дотримується правил безпеки, контролює точність і якість.	Переважно працює самостійно, за потреби звертається по консультацію; коригує помилки.	Продуктивно співпрацює, аргументує рішення, бере участь у презентації та взаємооцінюванні.	Сформовані вміння стабільно проявляються у типових проєктних ситуаціях.
8 / достатній	Порівнює кілька конструктивних і технологічних рішень, враховує	Самостійно виконує проєкт, випробовує результат, знаходить недоліки й доопрацьовує	Організовує власну роботу, раціонально використовує час і ресурси, вносить	Конструктивно взаємодіє в команді, пропонує рішення, надає й приймає	Уміння стабільно проявляються в більшості типових і частині змінених

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
	функціональність, естетику, економність, екологічність та безпечність.	продукт.	обґрунтовані зміни.	коректний зворотний зв'язок.	ситуацій.
9 / достатній	Аналізує проблему в контексті потреб користувача, прогнозує наслідки рішень, критично оцінює інформацію та властивості ресурсів.	Виконує дослідницькі й проєктні завдання, тестує прототип, аргументовано оптимізує конструкцію або технологію.	Самостійно планує складнішу роботу, контролює якість і безпеку, рефлексує власний поступ.	Ініціює обговорення, координує частину спільної роботи, переконливо захищає проєктне рішення.	Уміння постійно виявляються у типових і окремих нетипових ситуаціях.
10 / високий	Системно аналізує потреби, обмеження, ресурси й критерії успіху; інтегрує технічні, дизайнерські, екологічні та економічні міркування.	Самостійно реалізує складний проєкт, обирає оптимальні інструменти й технології, проводить випробування та вдосконалення.	Планує весь цикл діяльності, передбачає ризики, ефективно керує часом і ресурсами.	Ініціює продуктивну співпрацю, аргументовано презентує рішення, відповідає на запитання та враховує зворотний зв'язок.	Уміння систематично виявляються у типових і нових ситуаціях.
11 / високий	Критично оцінює альтернативи, обґрунтовує інноваційність і доцільність, виявляє приховані ризики та суперечності.	Створює складний функціональний продукт, адаптує або комбінує технології, демонструє високу точність, технологічну культуру й продумане тестування.	Самостійно організовує та коригує роботу, оптимізує процес і ресурси, обґрунтовує зміни.	Може координувати команду, допомагає узгоджувати різні позиції, професійно презентує та захищає рішення.	Уміння стабільно переносяться на нетипові проєктні завдання.
12 / високий	Самостійно формулює складну проєктну проблему, створює систему критеріїв, синтезує інформацію й пропонує оригінальне, доказово обґрунтоване рішення.	Повністю реалізує авторський проєкт від ідеї до функціонального продукту, проводить багатоетапне тестування, удосконалює конструкцію / технологію та оцінює реальне застосування.	Самостійно керує процесом, ризиками, ресурсами й якістю, здійснює глибоку рефлексію та визначає подальші напрями розвитку.	Ініціює інклюзивну співпрацю, переконливо захищає рішення, конструктивно працює з критикою й допомагає іншим удосконалити роботу.	Уміння системно, стабільно й гнучко проявляються у нових, складних та невизначених ситуаціях.

2. КРИТЕРІЇ ЗА ГРУПАМИ РЕЗУЛЬТАТІВ

ГР1. ПРОЦЕС ВИКОНАННЯ ПРОЄКТНОЇ РОБОТИ

Оцінюється процесна складова: аналіз проблеми та потреб; формулювання мети й завдань; пошук і критичний добір інформації; планування; вибір конструктивного рішення, матеріалів, інструментів і технологій; організація робочого місця; технологічна послідовність; безпека; ощадне використання ресурсів; самостійність і співпраця; презентація проміжних рішень; рефлексія та коригування.

Бал / рівень	Критерій досягнення ГР1
1 / початковий	Лише з постійною допомогою розуміє, що потрібно зробити; не формулює мету, не планує послідовність, виконує окремі дії після показу; правила безпеки дотримує тільки під безпосереднім контролем.
2 / початковий	За покроковою інструкцією називає окремі етапи й виконує просту операцію; добір матеріалів і інструментів здійснює за вказівкою; потребує частих нагадувань щодо організації та безпеки.
3 / початковий	За зразком визначає просту мету, відтворює основну послідовність дій, знаходить окремий факт у джерелі, виконує частину проєкту з допомогою та може коротко сказати, що вдалося.
4 / середній	У знайомому завданні формулює мету з підтримкою, працює за готовим планом, добирає базові матеріали й інструменти, дотримується технологічної послідовності та безпеки з нагадуванням.
5 / середній	Частково самостійно планує роботу, порівнює прості варіанти, пояснює вибір матеріалу або способу дії, виконує етапи за алгоритмом, виправляє очевидні помилки після підказки.
6 / середній	Самостійно планує більшість етапів типового проєкту, використовує доступні джерела, обґрунтовує основний вибір, дотримується правил безпеки, презентує хід роботи й здійснює базову рефлексію.
7 / достатній	Самостійно аналізує потребу, формулює мету й завдання, добирає інформацію з кількох джерел, складає логічний план, обґрунтовує матеріали та технології, працює організовано й безпечно.
8 / достатній	Порівнює альтернативні рішення, враховує властивості матеріалів, функціональність, естетику, ресурси й екологічність; гнучко коригує план, продуктивно співпрацює та аргументує зміни.
9 / достатній	Планує складніший проєкт з урахуванням обмежень і потреб користувача, критично оцінює джерела, проводить дослідження / випробування, оптимізує процес, аналізує труднощі й аргументує корекцію.
10 / високий	Самостійно організовує повний проєктно-технологічний цикл, передбачає ризики, добирає оптимальні технології та ресурси, контролює якість і безпеку, ефективно керує власною або командною роботою.
11 / високий	Критично зіставляє кілька стратегій, адаптує або комбінує технології, оптимізує час і ресурси, аргументовано змінює план за результатами тестування, проводить глибоку рефлексію й визначає шляхи вдосконалення.
12 / високий	Самостійно формулює складну реальну проблему, створює критерії успіху, проєктує й керує багатоступеневим процесом, застосовує оригінальні та доцільні рішення, системно оцінює ризики, ресурси, співпрацю й власний поступ.

ГР2. РЕЗУЛЬТАТ ПРОЄКТУ / ГОТОВИЙ ПРОДУКТ

Оцінюється готовий результат - виріб, модель, прототип, послуга, цифровий або інформаційний продукт - за сукупністю критеріїв: відповідність меті й потребам; функціональність; обґрунтованість технічних / художніх рішень; точність і акуратність; технологічна складність; адаптація традиційних і сучасних технологій; креативність; екологічність і безпечність; ощадне використання ресурсів; практична доцільність. Важливо: оцінка не має зводитися до суб'єктивного «подобається / не подобається» або лише до зовнішнього вигляду.

Бал / рівень	Критерій досягнення ГР2
1 / початковий	Продукт не завершено або він суттєво не відповідає завданню; функціональність майже відсутня, є грубі технологічні дефекти; критерії безпечності, доцільності й ресурсозбереження не враховано.
2 / початковий	Створено окремі елементи продукту; відповідність меті мінімальна, точність і акуратність низькі; застосовано найпростіші прийоми без адаптації; використання результату за призначенням обмежене.
3 / початковий	Продукт частково завершений і впізнавано відповідає зразку / завданню; має значні недоліки у функціональності, точності чи естетиці, але окремі вимоги виконано.
4 / середній	Продукт у цілому відповідає простому завданню, але має помітні недоліки; основна функція реалізована частково, технічні / художні рішення типові, точність і акуратність потребують поліпшення.
5 / середній	Продукт виконує основне призначення, частково відповідає критеріям якості, має окремі неточності; матеріали й технології загалом доречні, екологічність і економність враховано частково.
6 / середній	Продукт придатний до використання після незначного доопрацювання; відповідає більшості базових вимог, виконаний достатньо акуратно, має прості елементи індивідуальності й загалом безпечне конструктивне рішення.
7 / достатній	Продукт відповідає меті та потребам, функціональний, акуратний і технологічно коректний; технічні / художні рішення обґрунтовані, безпечність і раціональне використання матеріалів дотримано.
8 / достатній	Продукт має добру якість виконання, помітну індивідуальність, доцільне поєднання технологій, є функціональним і естетичним; матеріали використано ощадно, враховано екологічність та умови реального застосування.
9 / достатній	Продукт повністю виконує призначення, має продуману конструкцію / дизайн, високу точність, обґрунтоване технологічне рішення; за результатами тестування виконано доцільні вдосконалення.
10 / високий	Продукт повністю відповідає поставленим критеріям, відзначається високою функціональністю, естетикою, точністю та технологічною культурою; рішення оригінальні, безпечні, екологічно й ресурсно обґрунтовані.
11 / високий	Продукт демонструє складне й продумане поєднання технологій, авторський характер, високу якість і надійність; адаптований до реальних умов користування, має чітко доведену практичну цінність і можливості вдосконалення.
12 / високий	Створено завершений інноваційний продукт з високою практичною цінністю, точністю, функціональністю та естетикою; технічні / художні рішення оптимальні й доказово обґрунтовані, продукт пройшов тестування, удосконалення та готовий до реального застосування.

3. МЕТОДИЧНІ ОРІЄНТИРИ ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ

1. Не оцінюйте лише готовий виріб. У технологічній галузі процес і результат мають рівнозначну педагогічну цінність: слабший за зовнішнім виглядом продукт може супроводжуватися сильним проєктним мисленням, а «ідеальний» виріб без самостійності не свідчить про високий рівень результатів навчання.
2. Правила безпеки - обов'язкова частина технологічної культури. Свідоме небезпечне використання інструментів чи обладнання не може компенсуватися красивим результатом. Водночас оцінюється сформованість безпечних дій, а не покарання за сам факт потреби в нагадуванні на початкових рівнях.
3. Не порівнюйте учнівські вироби між собою та не вимагайте тотожності «зразку вчителя». Порівнюйте результат із заздалегідь визначеними критеріями та особистим поступом учня.
4. Вартість матеріалів, наявність домашніх інструментів, допомога родини чи попередній досвід рукоділля не можуть бути перевагою в оцінюванні. Завдання мають забезпечувати рівний доступ до ресурсів і реальну можливість виконати ключові дії в освітньому середовищі.
5. Для групових проєктів оцінюйте індивідуальний внесок: планування, виконану роль, дотримання домовленостей, якість власної частини, комунікацію та рефлексію. Одна спільна оцінка всій групі без аналізу внеску є методично слабкою.
6. Декоративно-ужиткове мистецтво оцінюйте не за «художнім смаком» учителя, а за доцільністю задуму, володінням технікою, якістю виконання, творчою адаптацією традиції, авторським внеском і відповідністю визначеним критеріям.
7. Екологічність означає не лише «використав вторсировину»: оцінюйте ощадність, придатність матеріалів, мінімізацію відходів, безпечність, довговічність, ремонтпридатність і реалістичність повторного використання, якщо це доречно до проєкту.
8. Цифровий продукт (макет, презентація, 3D-модель, інструкція, дизайн) може бути повноцінним результатом технологічного проєкту, якщо він відповідає очікуваним результатам програми й має визначені критерії якості.
9. Для учнів з ООП критерії можуть адаптуватися відповідно до індивідуальних цілей, доступних способів виконання й розумного пристосування, але без зниження вимог до безпечної поведінки в межах доступної діяльності.
10. Академічна доброчесність стосується також технологій: запозичені ідеї, креслення, шаблони, цифрові моделі та зображення слід використовувати коректно; ШІ може бути інструментом пошуку варіантів, але учень має пояснювати власні рішення й демонструвати свій внесок.

Рекомендоване застосування: критерії можна використовувати для формульованого оцінювання, рубрик проєкту, самооцінювання та взаємооцінювання, тематичного й семестрового узагальнення. Конкретні критерії кожного проєкту вчитель повідомляє учням до початку роботи.